

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Verna - A Dominica Septuagesimæ, ad Dominicam SS. Trinitatis

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Non te contristes contristatus, & ipsa tua tristitia jam vertetur in gaudium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44214

L. 3. de
virginib.

clarasse, quod de rebus mundi gaudere sicut mundus gaudet, tam sit malum, quam furem de furto gaudere, licet non sit tantum malum. Sic universim sanctus Ambrosius: *Ut corpus, inquit, agrotum nunc calidioribus fovetur, nunc frigidioribus temperatur, remediumque mutatio, si juxta praeceptum fiat medici, salutaris est, si contra mandatum usurpetur, languoris augmentum est; ita medico nostro quidquid penditur Christo, remedium est: quidquid usurpatur, incommodum. Debet igitur bene conscia mentis esse letitia, non in conditis comestationibus, non nuptialibus excitata symphoniis. Ibi enim inuisa verecundia, illecebra suspecta est, ubi comes deliciarum extrema est saltatio.*

Ser. 39. de
verbis Do-
mini.

Quòd etiam spectat salubre hoc Divi Augustini monitum: *Sicut non potest homo duobus Dominis servire, sic & nemo potest in hoc saeculo gaudere, & in Domino. Multum inter se haec duo gaudia differunt, suntque omnino contraria. Quando gaudetur in saeculo, non gaudetur in Domino. Vincat gaudium in Domino, donec finiatur gaudium in saeculo, gaudium in Domino semper augetur, gaudium in saeculo semper minuatur, donec finiatur. Non ideo ista dicuntur, quia in hoc saeculo cum sumus, gaudere non debemus, sed etiam in hoc saeculo constituti jam in Domino gaudeamus.*

Vide in 4. parte, hebdomada 22.

3. VERITAS PRACTICA.

Non te contristes contristatus, & ipsa tua tristitia jam vertetur in gaudium.

Ratio est, quia jam tùm tristitia nostra in gaudium vertitur, quando in tristitia non malum sed bonum esse agnoscitur.

Sed si contristatus non te contristes, bonum in tristitia tua clarè agnosces.

Ergo & ipsa tua tristitia jam vertetur in gaudium; quod certè est exoptandum.

I. PUNCTUM.

Licet discursus sit satis planus & facilis, quia tamen est admodum fructuosus, & ad praxim penè quotidianam perutilis: idcirco paulò latiùs videtur explanandus. Atque hoc imprimis tanquam fundamentum stabilien-dæ firmitatis animi, nullo casu

concutien-dæ præmittatur, quod si quis in naturali vel fortuita sua tristitia, non malum sed bonum inesse aliquod sibi certò repræsenteret & credat; tunc profectò gaudium tam facile sentiet, quàm facile perceperat tristitiam ex apprehenso malo quo fuit excitata.

In hoc enim conveniunt hæ diversæ duæ passiones, quod non nisi ex apprehensione boni vel mali præsentis concitentur: atque ita fit ut sicut in uno & eodem objecto, diversa potest considerari ratio boni vel mali: sic ex illo ipso diversi motus sequentur vel tristitia, vel gaudii vel utriusque simul affectus, prout seorsim bonum & malum, vel simul observabuntur. Hinc illud Prophetæ: *Confusum est gaudium à filiis hominum:* Id est, homines gaudent iis rebus, quibus mœrendum esset: & iis mœrent, quibus gaudendum esset: quia in illis rebus apprehendunt bonum vel malum aliter atque apprehendi deberet: unde & alius Prophetæ: *Va qui dicitis malum bonum & bonum malum.* Hinc tota ratio gaudii vel tristitiæ: *ponentes amarum in dulce, & dulce in amarum.* O amarum mundi dulcedinem! O dulcem contra & suavem Christianæ religionis amaritudinem, si, quod in illa est bonum, consideraveris.

II. PUNCTUM.

Sed si contristatus non te contristes, bonum in tristitia tua clarè agnosces.

Supponenda hæc tria. Primum est, duplex esse genus tristitiæ; unum quod in nobis sine nobis est: alterum quod ira est à nobis, ut sicut illud ponere, sic & possimus deponere. Secundum quod supponas, est, fieri quidem ordinariè, ut duplex illud genus tristitiæ simul concurrat & sentiatur: posse tamen & debere ab invicem separari, adeo ut adveniendi nobis ex quocumque adverso casu tristitiæ, non addamus aliam: neque nos jam contristatos, rursus contristemus. Tertium denique, ut melius intelligatur quomodo possimus nos jam contristatos non contristare, oportet prius scire quomodo nos contristemus; Nempe ita fit, ut cum incipimus dolere corpore vel animo; dolemus nos dolere, id est, reflexione facta super illum dolorem vel tristitiæ sensum quo tangimur, dolet animus quòd ille dolor corporis aut animi nobis obveniens expendit intellectus miseriam in qua jacemus

seu malum illud quod in illo sentimus ad ver-
lo casu: repugnat & contradicit voluntas tali
opposito malo, id est, vellet non adesse; me-
moriam tota occupatur in hujus cogitatione
mali, vel in medijs excogitandis quibus eo li-
berari posses. Hoc est se contristare, se miser-
um reputare, se miserum cogitare, & dolere
se miserum esse. *Quare contristatus incedo, dum
affligit me inimicus?*

Psal. 41.

Econtra verò, non se contristare est, non
cogitare de sua tristitia, non inde angere & do-
lere; dolere quidem, si quid naturali contra-
rium cupiditati advenerit, sed non duplicare
dolorem, sicut fit cogitando de infausto illo
eventu quasi de gravi malo; vel dolendo de
dolore inde primum proveniente, ut dictum
est: abstrahitur quodammodo animus ab ista
reflexione & cogitatione; toleratur patienter
malum, undecunque obveniens: Si quod sit
remedium, suaviter adhibetur, aut si nullum
appareat, obscuratur animus & cura gratia
Dei continetur, ex præscripto Sapientis: *Om-
ne, quod tibi applicitum fuerit, accipe: & in do-
lore sustine: & in humilitate tua patientiam ha-
be.* Hoc est dicere, non te contristes. Quod
& expressius idem ait: *Tristitiam non des ani-
ma tua, & non affligas teipsum in consilio
tuo.* Audisne illum ipsum qui dixerat, accipe
& sustine quidquid mali acciderit, jam dice-
re, non des tibi tristitiam? Aliud est enim ac-
cipere, & aliud est dare sibi tristitiam. Acci-
pitur quando nobis obvenit sine nobis, ut su-
pra dicebatur: datur verò à nobis, quando
vel sine causa nos affligimus, vel cum causa
jam afflictis afflictionem addimus ex consi-
deratione mali accepti, quod à scriptura dicitur,
duplex tedium & gemitus.

Ecclesi. 2.

Psal. 30.

Psal. 11.

Jam verò his ita suppositis & declaratis,
quod erat hujus puncti præcipuum, si contri-
status non te contristes, bonum in tristitia tua
clare agnosces, sic evidenter demonstratur:
nam cum pacatus & tranquillus sit animus,
fit etiam capax veritatis agnoscendæ, quam
non cognosceret perturbatus: quando autem
non se contristat, fit pacatus & tranquillus;
hoc enim uno perturbatur quod se contristes;
ac proinde hoc ipso quo se continet, redditur
capax & aptus ad veritatem illam agno-
scendam, quæ nos ex scripturis sacris ap-
pette docet, in tristitia sive in qualibet con-
tingenti adversitate, bonum & bona esse in-
numera.

Nonne sapè audivisti, quanta ineffent in
his malis bona, quæ non nisi Deo permitten-
te nobis eveniunt, ad emendationem, ad pro-
bationem, ad exercitationem, ad victoriam,
ad coronam? Hæc sunt videlicet beatitudines
Evangelicæ: Hæc est præcipua Evangelii
gratia *sustinere tristitias*, pati tam libenter
quam injustè pati: *Vobis donatum est*, inquit
Apostolus tanquam insigne donum & exi-
mium munus, *vobis donatum est pro Christo*,
*non solum ut in eum credatis, sed ut etiam pro illo
patiamini.* Hæc sunt Apostolatus signa: *in
omni patientia*, id est, hæc sunt signa certiora
divinæ vocationis ad magnam gratiam: Hæc
sunt divinæ argumenta electionis ad ingen-
tem gloriam, quibus donis & bonis an credis
alia posse esse meliora?

1. Pet. 2.

Phil. 1.

2. Cor. 12.

1. Pet. 1.

Is. 9.

Iac. 1.

Eccle. 2.

1. Pet. 4.

III. PUNCTUM.

Non te contristes igitur contristatus, & ipsa
tua tristitia jam vertetur in gaudium: Sic
enim fiet, ut non perturbaberis adversis, non
perturbatus attentè mediteris bona quæ in
adversis continentur; atque illa tandem me-
ditatu bona & commoda gaudeas & exultes
latitia inenarrabili & glorificata; SICUT exul-
tant victores capta præda dum dividunt spoliis,
& sicut excitari solet gaudium in apprehen-
sione boni cujuslibet. *Omne gaudium*, ait S.
Jacobus, *existimate, fratres mei, cum in tenta-
tiones varias incideritis; nempe illud est omne
gaudium, quod est solum bonum & solidum;*
hoc autem solum tale est, quia est de
vero bono, cum cætera mundi gaudia sint de
vanis & falsis bonis: unde ille, qui plura hau-
serat mundi gaudia, *risum reputavit errorem,*
& gaudio dixit, *quid frustra deciperis.* Est præ-
terea gaudium illud supernaturale & divi-
num; neque enim à carne vel dæmone potest
excitari gaudium de tristitia & tribulatione;
cætera verò mundi gaudia vel sunt carnalia,
vel mundana, vel diabolica.

Denique gaudium est proprium & solidum
quod non pender ab incertis & fluxis
creaturis, sed in solo Deo fixum, in ejus co-
lenda voluntate, in Christi Domini similitu-
dine & imitatione, in spe futuræ beatitudi-
nis, in charitatis & omnium virtutum praxi;
in ea denique pace Christi quæ exciperat om-
nem sensum. **COMMUNICANTES** Christi
passionibus gaudete, ut in revelatione gloria ejus

gaud-

gaudentis exultantes. Sic divinus Apostolus non modò de se testatur, quòd *superabundaret gaudio in omni tribulatione*, sed & primis Christianis congauget, quòd sic exultarent in tristitia, quòd sic *rapinam bonorum suorum cum gaudio susciperent, cognoscetes se habere meliorem & manentem substantiam*; Quasi diceret, in rapina bonorum non cogitantes malum & incommodum quod ex paupertate provenire posset, sed potius bonum quod ex illa paupertate patienter accepta, derivatur: unde sicut ex malo sensibili paupertatis, poterat esse aliquis etiam dólór & tristitia sensibilis; sic in illo dólóre verum erat gaudium propter bonum quod in illa tristitia continebatur; sicque tandem tristitia vertebatur in gaudium: cum vel exhauriretur omnino per gaudium superabundans, vel tali misceretur gaudio, ut esset amabilis & suavis tristitia, longèque gravior omni humano gaudio.

Rectè igitur Sapiens, qui nos monuit accipiendam & non dandam nobis tristitiam: *Miserere*, inquit, *anima tua placens Deo & contine; congrega cor tuum in sanctitate ejus; & tristitiam longè repelle à te*; Quibus verbis tota pene veritatis declaratio continetur, nam quòd dicit *miserere anima tua*, perinde est ac si diceret, satis sit te esse miserum tristitia illa, quam ex adverso casu accepisti: neque novam addas quæ alia longè pejor est, nam ejus exhaurit meritum: Atque ut facilè possis novam hanc supervenientem tristitiam reprimere, *congrega cor tuum in sanctitate ejus*, id est, recollige te ipsum ad meditandum, quid in sit boni in illo adverso casu: quod ut etiam commodius facias, repelle tristes quæ sese ingerunt cogitationes: sustine primum patienter, rum latentè sustinebis.

Anna cur fles? & quamobrem affligitur cor tuum? nunquid non ego melior tibi sum quam decem filii? Sic Elcana conjugi de sua sterilitate se contristanti. Sic suæ Tobias senior: *Tace & noli turbari, sanus est filius noster*: Salva sunt omnia, si te non turbes & contristes. Sic & ipse sibi David: *Quare tristis es anima mea, & quare conturbas me? Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi, salvare vultus mei, & Deus meus.* Id est, nisi me tristem, ipse magis contristarem, adhuc possem gaudere, quia possem de Deo cogitare, possem illi confiteri

meam in illo uno repositam esse salutem: atque hæc cogitatio me totum exhilararet. nunquid tu idem posses cum gratia?

EX TERTIA EVANGELII PARTE.

Et vos igitur, nunc quidem tristitiam habetis. Iterum autem videbo vos, & gaudebit cor vestrum: & gaudium vestrum nemo tollet à vobis.

I. VERITAS PRACTICA.

Quæ à Christo est tristitia, magis jucunda est, quam quæ à mundo jucunditas.

Ratio est facilis, nec longiori declaranda discursu: Quia quidquid Christo volente fit, jucundius est quam quod ipso nolente. Quis Christianus dubitet? *Narraverunt mihi iniqui fabulationes, sed non ut lex tua. Quam dulcis faucibus meis eloquia tua, super mel ori meo!*

Sed quæ à Christo est tristitia, ipso volente fit: & quæ à mundo est jucunditas, ipso nolente est.

Prima pars ex ipsis patet terminis, nam si à Christo est tristitia, certè non aliter quam ab ipso volente est: Sicut enim de sua dicebat anima seu vita: *Nemo tollit eam à me, sed ego pono eam à me ipso*: sic de quavis ejus operatione nemo ambigat dici posse, quòd nisi quam vult, operatur. Quænam sit autem ab illo tristitia, perinde est ac querere quænam sit bona & probata; nempe quæ ex peccatis propriis ver alienis concipitur: quæ ex desiderio ipsius videndi in gloria, concitatur: quæ ex interiori lucta, quam patimur contra rebellantem appetitum, præsentitur: quæ ab externis adversariis pietatem nostram insectantibus, commovetur. *Hæc est*, inquit sanctus Petrus, *Hæc est enim gratia, se propter Dei conscientiam, sustinet quis tristitias, patiens injustè.* Sicut autem nulla est gratia nisi à Christo, si ve per Christum, sic illarum nulla est tristitia nisi ab illo qui *mortificat & vivificat, ducit ad inferos, & reducit.*

Altera verò pars propositionis, quòd quæ à mundo est jucunditas, Christo volente fiat, tam certa est & aperta, quam facile patet mundanã jucunditatem ipsum esse mundum, de